

ΝΕΟΛΟΓΟΥ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 40.

ΤΟΜΟΣ Β'.

25 ΙΟΥΛΙΟΥ 1893.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ.

ΦΑΥΣΤΟΣ (Faust)

Μελόδραμα εἰς πράξεις πέντε. Ἐπη Michel Carré καὶ Jules Barbier. Μέλος Charles Gounod.

Τὴν Νόρμαν, τὸ ἀριστούργημα τοῦ Bellini, διαδέχεται εἰ μὴ τὸ ἀριστούργημα ἐν τῶν κρατίστων ἔργων τοῦ Gounod, ὁ Φαύστος, ὁ Φαύστος, ὃς προάγει μὲν τὴν νοὴν ἡμῶν εἰς τὴν μέσον αἰῶνα, καθ' ὃν ἡ περὶ αὐτοῦ παράδοσις ἐκράτει, ὑπενθυμίζει δ' ἡμᾶς τὴν Ἀναγέννησιν, ὅτε οὗτος μετεμορφώθη, καὶ ἐμβάλλει ἡμᾶς εἰς τὴν εὐανθὴν λειμῶνα τοῦ νεωτέρου ἀνθρωπισμοῦ. Οὐτινος τῶν ἐπιφανεστάτων ἀντιπροσώπων ἐγένοντο οἱ τρεῖς ἀστέρες τοῦ τευτονικοῦ δράματος, ὁ Λεοσίγγιος, ὁ Σχίλλερς καὶ ὁ τῆς Φραγκ-φώρτης ἥλιος, ὁ τῇ 16)28 αὐγούστου τοῦ 1749 ἀνατείλας, ὁ Jean-Wolfgang Goethe. ὁ τῆς αἰωνίου τραγωδίας ἡ μάλλον τῆς αἰωνίου ἐποποιίας, τοῦ Φαύστου, ποιητής. Ὑπερβαλὼν τοὺς τε ἄλλους καὶ τὴν Marlowe καὶ αὐτὸν τὴν συνάδελφον αὐτοῦ Λεοσίγγιον ὁ ὑπέροχον ἐν τῇ πλειάδι τῆς Ἰένης-Βαϊμάρης ἔχων θέσιν διὰ τῆς ἐποποιίας ταύτης, τῆς ἐπιφανεστάτης καὶ ἐναργεστάτης ἐκδηλώσεως τῆς μεγαλοφυΐας αὐτοῦ, παρέσχε τῷ κόσμῳ εἰκόνα μὲν σκιαγραφοῦσαν αὐτὸν καὶ ἅμα μετέχουσιν τῶν παραδόσεων τοῦ παρελθόντος, εὐηγγελίσαντο δὲ τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τοῦ ἐνεστώτος αἰῶνος, πιστὴν σκιαγραφίαν ἐπιδεικνύς τῆς τότε καταστάσεως αὐτοῦ καὶ τῆς Γερμανίας. Κατὰ τὰ τρία καὶ εἴκοσιν ἔτη τῆς διαμονῆς αὐτοῦ ἐν Στρασβούργῳ ἔθηκε τὰς πρώτας βάσεις τοῦ Φαύστου, βραδύτερον ἐν Βαϊμάρῃ ἔγραψεν μέρη τινὰ αὐτοῦ, ἃ ἀνεκοίνου τοῖς φίλοις. Τὸ ἡμίτελές ἔργον ἐπανελάβε μετὰ τὴν ἐπάνοδον αὐτοῦ ἐξ Ἰταλίας, ἀλλ' ἐπέτρεχεν ἔτι ὥστε μὴ εὗρεν ἐπαρκῶς ὥριμον τὴν ἰδέαν αὐτοῦ, μολὺς δὲ κατὰ τὸ 1798 ἔγνω δωρησάσθαι τῷ κόσμῳ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ Φαύστου.

Τὸ δεύτερον μέρος, διότι, ὥς γνωστόν, δύο ἔχει Φαύστους ὁ Goethe, ἐστὶ προῖν οὐχ ἥττονος μακροχρονίου ἐργασίας, δημοσιευθεὶς τῷ 1831, ἤτοι τῇ παραμονῇ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἐπισυμβάντος τῇ 10)22 μαρτίου τοῦ 1832, ὅτε ἀνεφώνει ὁ δαιμόνιος ἀνὴρ: «Πλεῖον φῶς! Mehr Licht!». Τοῦτου ἕνεκεν ὁ δεύτερος Φαύστος ἐστὶν εἰδὸς τι φιλοσοφικῆς καὶ φιλολογικῆς διαθήκης τοῦ ἐν τῷ πνεύματι τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ἐμβεβαπτισμένου μεγάλου ποιητοῦ. Μὴ διὰ τῶν ἐν αὐτῷ ἀλληγορικῶν γάμων τοῦ Φαύστου καὶ τῆς Ἑλένης δὲν παρίσταται ὁ μυστηριώδης ὕμναιος τοῦ ἀρχαίου καὶ τοῦ νεωτέρου πνεύματος, τῆς ἀρχαίας φιλολογίας καὶ τῆς γερμανικῆς ποιήσεως; Μὴ ἡ Ἑλλὰς οὐκ ἔστι ἡ τὸ ἰδανικὸν καλὸν ἀνευροῦσα τε καὶ προαγαγοῦσα, ὅπερ ἐπὶ τῆς φύσεως ἐν τῷ καλλιτέχνῳ ἐρείδετο;

Ἄλλὰ ὁ λόγος ἐνταῦθα οὐχὶ περὶ τοῦ δευτέρου Φαύστου, καίτοι προσφιλεστάτου, ἀλλὰ περὶ τοῦ πρώτου, οὐχὶ περὶ τῆς Ἑλένης, ἀλλὰ περὶ τῆς σωθείσης Μαργαρίτας, τῆς ἐκπροσωπούσης τὴν Γερμανίαν. Τὸ Φαύστον δὲ τοῦτον, τὴν πρῶτον, ὅστις εἰρήσθω ἐνταῦθα, οὐχὶ διὰ τὸ θέατρον γενόμενος, οὐκ μῶς ἐστὶν εἰς πράξεις διηρημένος, διηρημένος εἰς πράξεις ἐστὶν ὁ δεύτερος Φαύστος, πολλοὶ ἐπεχείρησαν νὰ μελοποιήσωσιν ἐν τε Γερμανίᾳ καὶ Γαλλίᾳ ἐν οἷς καὶ τις δεσποινίς, ὀνόματι Angélique ἢ Louise Bertin. Ὁ Spohr συνέθετο περὶ τὸ 1810 ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ πρώτου Φαύστου ἀξιωματικόν μελῶδραμα, ὅπερ ἔτυχε σχετικῆς τιнос ἐπιτυχίας. Ἐπιφανὴς δὲ ἐρασιτέχνης, ὁ πολωνὸς πριγκιπῆς Antoine Radziwill, τῇ βοηθείᾳ καὶ ἐτέρου συνεργάτου, ἔγραψεν ἐπίσης ἐπὶ τοῦ ποιήματος τοῦ Goethe μουσικὸν ἔργον, ὃ τεμάχιόν τινα διετηρήθησαν, καὶ ὁ Berlioz, οὐτινος πρό τινας χρόνους ἐπανελήφθη τὸ ἔργον ἐν γαλλικῇ ἐπαρχιακῇ πόλει, ἐπιγραφόμενον *la Damnation de Faust*, καὶ ὁ Liszt ἐνεπνεύσθησαν ἐκ τῆς ἐποποιίας τοῦ Goethe.

Ὁ δὲ Beethoven ἐπεθύμει νὰ δῶ πέρας τοῦ ἐνδόξου σταδίου αὐτοῦ διὰ συνθέσεως ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος. Ἡ μεγαλοφυΐα δὲ τοῦ συνθέτου τῶν *Créations de Prométhée* ἦν βεβαίως ἐκείνη ἥτις ἠδύνατο ἐπίσης νὰ μελοποιήσῃ τὸν νεώτερον Προμηθεά, ἀλλὰ δὲν ἔσχε τὸν καιρὸν νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ ὄνειρον αὐτοῦ. Πρὸς

τούτοις καὶ ὁ Rossini συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ γράψῃ μελοδράμα ἐπὶ τοῦ Φαύστου, παρέχοντος, ὡς φέρεται, τὸ κείμενον τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ. Ἀλλ' ἡ συντέλεια τοῦ πράγματος ἐγένετο διὰ τοῦ ἐνδόξου γαλλοῦ μελοποιῦ Καρόλου Gounod (ἐγεννήθη ἐν Παρίσις τῇ 5)17 ἰουνίου 1818), ὅστις ἔτυχε συνεργατῶν ἐν τῇ παρασκευῇ τοῦ κειμένου δεξιῶν δραματικῶν τῶν Michel Carré καὶ Jules Barbier. Τὸ κείμενον (le livret) ἐπιδεξιῶς συνυφαίνει τὰς κυριωτάτας σκηνὰς τοῦ πρωτοτύπου ποιήματος, στερεῖται μὲν τοῦ μεταφυσικοῦ, διατηρεῖ ὅμως τὰ δραματικὰ ἐπεισόδια καὶ τὰ πρόσωπα ἅτινα εἰς ταῦτα συμβάλλουσιν. Οὕτω τὸ ἔργον τοῦ μελοποιῦ λίαν διηκολύνθη, ἐφ' ᾧ καὶ μέγα μέρος τῆς ἐπιτυχίας τοῦ μελοδράματος ἀνήκει βεβαίως τῇ дуαδὶ τῶν συνεργατῶν αὐτοῦ. Τὸ μελοδράμα τοῦ Gounod, ἐδιδάχθη τὸ πρῶτον ἐν τῷ ἐν Παρίσις Ἀυρικῷ Θεάτρῳ (Théâtre Lyrique) τῇ 17)19 μαρτίου 1859, ἐξακολουθεῖ δ' ἔκτοτε πανταχοῦ τοῦ κόσμου ἐκτελούμενον καὶ ἀπέβη ἀθάνατον. Ἐθριάμβευσε δὲ ἀληθῶς ἡ ὑποδυσασμένη τὸ πρῶτον τὸ πρόσωπον τῆς Μαργαρίτας κυρία Miolan-Garvalho, ἀποδείξασα τὴν ὑποκριτικὴν ἱκανότητά αὐτῆς, ἥτις μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης διετελεῖ οὕσα κεκρυμμένη, ὑπεκρίθη μετὰ χάριτος, λεπτότητος καὶ φυσικοῦ, ἥς δὲ πάντα τὰ λεπτά μέρη τῆς μουσικῆς, ἀνεπιστεύσατο αὐτῇ ὁ Gounod, θαυμάσιως, ὅς δὲ ὑποκρινόμενος τὸν Φαύστον Barbot ἔπραξε πᾶν ὅ,τι ἐξηρᾶτο ἀπ' αὐτοῦ, καθ' ἣν ἔχομεν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν κριτικὴν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Τὸ πρόσωπον τοῦ Μεριστοφελούς εἶχεν ὁ Balanqué, τὸ δ' ἄλλα ἄλλοι ὑποκριταί. Καθόλου δέ, φαίνεται, ἡ πρώτη ἐκτέλεσις οὐχ ὑπῆρξεν εὐτυχής, χαρακτηρίζεται δὲ ὡς «assez bonne». Γνωμαὶ δὲ περὶ τοῦ μέλους πλεῖστα ἐξηγήθησαν, ἀλλ' οὐχ ἦττον προκάλεσε μέγαν πάταγον, ἐθεωρήθη δὲ ὡς ἐνέχον ἀρετάς. Ὑπάρχουσιν οἱ προερούμενοι τὴν *Mireille* τοῦ αὐτοῦ μελοποιῦ, ἥς τὴν partition ἡγοῦνται ὡς κρείττονος ἐμπνεύσεως, ἀλλ' ἡ θαλκτικὴ *Arlesienne* οὐδαμῶς κατέστησεν ἀθάνατον τὸν Gounod, οὐδὲ ὁ *Roméo et Juliette*, ἀλλ' ὁ *Faust*. Νομίζομεν ὅτι εἶνε περιττὸν νὰ σημειώσωμεν ἐνταῦθα τὰ ὡς κρείττονα θεωρούμενα μέρη, τῆς partition, διότι ταῦτά εἰσι γνωστά πᾶσι, ἄλλως τε πρόκειται περὶ τοῦ livret τῶν Michel Carré καὶ Jules Barbier, ὅπερ μεταφράσας εὐρεστέθη νὰ πέμψῃ ἡμῖν ὁ τῆς Νόρμας ἐπίσης φίλος μεταφραστής. Ἡ μετάφρασίς ἐστιν ἐπίσης μετὰ πάσης ἐπιμελείας καὶ κατὰ τὸν ρυθμὸν τοῦ μέλους κατὰ τὴν partition, ὅπερ δυσχερὲς τὸ ἔργον ποιεῖ. Ἀληθῶς καλλιτεχνικὴ ἀξία, οἷα ἡ τὸν ἡμέτερον φίλον διακρίνουσα, ἔδει ν' ἀναλάβῃ ὅπως παρουσιάσῃ ἡμῖν τοιαύτην πιστήν, ἀλλὰ καὶ καλλίτερον ἅμα μετάφρασιν.

Καταστρέφοντες δὲ τὴν σημείωσιν ταύτην παρατηροῦμεν ὅτι ὅπως ἐννοήσῃ τις ἀκριβῶς τὸν Φαύστον τοῦ Gounod, δεόν ν' ἀναγνῷ τὸν πρῶτον Φαύστον τοῦ Goethe, ὅστινος τρεῖς γινώσκουμεν μεταφράσεις εἰς τὴν ἐλληνικὴν, τὴν τοῦ αἰοδίου Α. Ραγκαβῆ, τὴν τοῦ κ. Προβελεγγίου καὶ τὴν τοῦ κ. Στρατήγη, πρὸς δὲ ὅπως ἐννοήσῃ τις τὸν Φαύστον τοῦ Goethe ἀνάγκη, νὰ μελετήσῃ τὸν βίον αὐτοῦ τοῦ ποιητοῦ καὶ τὴν ἐποχὴν ἐν ᾗ ἔζη.

Ο. Α.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

Δωρ ΦΑΥΣΤΟΣ	ΜΑΡΤΑΡΙΤΑ
ΜΕΦΙΣΤΟΦΕΛΗΣ	ΣΕΙΒΕΛ
ΒΑΛΕΝΤΙΝΟΣ	ΜΑΡΘΑ
ΒΑΓΝΕΡ	

Σπουδασταί, στρατιῶται, πολῖται, χρησμοφδοί κλ.

ΠΡΑΞΙΣ Α'.

Τὸ σπουδαστήριον τοῦ Φαύστου.

ΣΚΗΝΗ Α'.

Φαύστος, μόνος. — Ὁ λύχνος τοῦ ἔτοίμος νὰ σβεσθῇ. — Κἀθεται ἐνώπιον τραπέζης πλήρους περγαμηνῶν. — Βιβλίον ἀνικτὸν ἐμπροσθέν του.

Οὐδέν! Εἰς μάτην ἐρωτῶ πλῆσιον τῆς λυχνίας καὶ τὴν φύσιν καὶ τὸν Θεόν.
Ἀλλ' οὐδὲ λέξιν κἂν παρηγορίας εὐρίσκω ἐρευνῶν!
Κατετάκην ἀπεμονώθην,
ἀλλ' ἀκόμη τῶν σκαιῶν δεσμῶν τῆς ψθορᾶς δὲν ἀπελευτρώθην,
Πάντ' ἀγνοῶν!
Οὐδὲν ὄρω.

(Κλείων τὸ βιβλίον ἐγείρεται. — Ὑποφώσκει ἡμέρα).

Τὸν οὐρανὸν ἡ αὐγὴ μελιχρῶνει
Τὰ σκότῃ φεύγουσι τῆς νυκτός.
(ἄπελπις) Πάλιν ὁ βίος οὗτος ὁ φορτικός!
Ἐμὲ μόνον ἡ χεὶρ τοῦ θανάτου λυτρώνει.

(Ἀρπάζει ἀπὸ τῆς τραπέζης ψαλίδιον).

Ἀλλ' ἂν με ἀπωθῇ αὐτός,
ἡ χεὶρ μου τὸν λαμβάνει μόνη.
ᾧ φῶς σὲ ἀποχαιρετῶ!

Προσδεδέπων ἀτενῶ τὸ τέγμα τοῦ σταδίου.
Ἐνδὸν δ' εὐτελοῦς ποτηρίου καὶ αὐτοῦ τοῦ θανάτου κρατῶ.

(Κενώνει τὸ ἐν τῇ ψάλλῃ ὑγρὸν εἰς κύπελλον χρυστάλλινον. — Καθ' ἣν στιγμὴν φέρεται τὸ κύπελλον πρὸς τὰ χεῖλη φωναὶ νεανίδων ἀκούονται ἐξωθεν).

Χορὸς νεανίδων (ἐξωθεν).

Σὺ κοιμᾶσαι μόνη
Ξύπνα ὀκνηρά,
Καὶ τὸ φῶς χρυσώνει
Ὅρη καὶ νερά.
Τὸν κόσμον μαγεύει
Τὸ ἥσμα τῶν πτηνῶν,
Ἡ ἀκτίς θωπεύει
Θημωνιάς σπαρτῶν.
Ρύαξ κελαρύζει,
Θάλει ἡ κοιλάς
Καὶ τὸ πᾶν τονίζει
Ἐρώτων ὀδός.

Φαῦδος. (ἔξωθεν)

ᾧ ἡχώ ἡδονῶν ἀθῶων
Μακρὰν ἐμοῦ δὲν μ' ἀπατᾷς !
ᾧ κύπελλον δροσίαν χεῖλος τὸ πατρῶον
Τί ἐν τῇ χειρὶ μου σκιρτᾷς.
(Φέρει καὶ πάλιν τὸ κύπελλον πρὸς τὸ στόμα).

Χορὸς γεωργῶν.

Σ' τὸ ἔργον ἡ αὐγὴ μᾶς κράζει
Ἥλιδόν' εἰς δάσιν δὲν στενάζει
Χαρούμενα περὰ τινάζει
Καὶ χάνεται σ' τὸν οὐρανόν.
Καιρὸς λαμπρὸς ! ἡ γῆ νεάζει !
Εἰς τοὺς ἀγρούς τὸ φῶς μᾶς κράζει
Τὸ πᾶν δοξάζει τὸν Θεόν.

Φαῦδος.

Θεός ! Ἀλλὰ τί πρὸς ἐμὲ αὐτός !
Μοὶ δίδει νεότητ' ἀγάπην ἢ κἂν πίστιν ὁ Θεός ;
Κατάρτα ἐφ' ἡμᾶς πάθην βροτῶν καὶ κλίσεις
Ἄρὰ εἰς τὰς ἀλύσσεις
Χαμαιζήλων φαύλων ὀρυῶν.
Ἔρρε πόθων ματαιότης !
Ἔρρε ἐλπίδων ἀβεβαιότης !
Ἦναρ πολέμων, ἀσπασμῶν
Ἔρρε ὄλβε, τρυφῇ, ματαία πονοδοφία !
Καὶ δεήσεις θερμαί
Ἔρρέτω καὶ ψυχῆς καρτερία.
Ἐλθὲ Σατάν ! πρὸς ἐμὲ !

ΣΚΗΝΗ Β'.**Φαῦδος. Μεφιδτοφέλης.****Μεφ.** ἐμψυχνίζόμενος

Ἰδ' ἐγώ ! Σ' ἐκπλήττει ἡ μορφή μου ;
Ἦ δὲν σοὶ ἀρέσκει ἡ στολὴ μου ;
Σπαθὶ στὸ πλευρόν, στὸν πῖλον πτερὸν
Βαλλάντιον πλῆρες, μανδύαν λαμπρὸν
Εἰς τοὺς ὤμους τῆς πρώτης ἱππότης
Καθ' ὅλα
Λοιπὸν σοφέ, ἰδοὺ ἐγώ.
Ἐμπρὸς λέγε, μὴ σ' ἐκπτοῶ ;
Φ. Ἄ. **Μεφ.** Περὶ ἐμοῦ διστάξεις ;
Φ. Ἀλλ' ἴσως. **Μεφ.** Τότ' εὐθύς δοκιμάξεις.
Φ. Μακρὰν ! **Μεφ.** Πᾶ ! Τὴν χάριν οὕτως ἐκφράξεις ;
Λοιπὸν, μάθε, μὲ τὸν Σαταν
Ὅμιλοῦσι κατ' ἄλλον τρόπον.
Μήπως εἶχεν ἀνάγκην κἂν
Νὰ προσδράμῃ ἀπὸ μακρὰν
Ὅπως διωχθῇ διὰ τὸν κόπον.
Φ. Καὶ σὺ τί δύνασαι ;
Μεφ. — Πᾶν. Πλὴν πρῶτον τὸν σὸν
Πόθον εἰπέ. — θέλεις χρυσόν ;
Φ. Ἄ ! ἐμὲ δὲν θέλγει ὁ πλοῦτος.
Μ. Ἄ ! ἐννοῶ ποῦ πονεῖ οὗτος. (πρὸς ἑαυτὸν)
Τὴν δόξαν θέλεις ;

Φ. Οὐδ' αὐτό.**Μ.** Ἐξουσίαν ;

Φ. Τὸ πρῶτον αἰτῶ
Τῶν πάντων ἀγαθῶν — Μοὶ λείπει νεότης !
Ἐμὲ νεαρὸν
Ἄς θάλλῃ ἀσθμαίνων
Ὁ κόλπος παρθένων
Ἀδρῶν θαλερῶν.
Ἡ λάδα ἀγρίων
Πόθων ἄς σδεσθῇ
Ἐν μέθῃ ὀργίων
Ἐν πότῳ βαθεῖ.
Τῶν σὼν ὦ νεότης
Ἀσδέστων φλογῶν
Διψῶ θιασώτης
Νὰ μένω σφριγῶν.

Μ. Καλῶς· πληρῶ σου τὸν πόθον εὐκόλως.**Φ.** Καί. . . τί θὰ δώσω πρὸς ἀμοιβήν ;**Μ.** Ἄ. μικράν.

Ἐδῶ ! Εἰς σέ ἀνήκω . . . ὅλος

Ἀλλ' ἐκεῖ ἔχεις σὺ τὴν δειράν.

Φ. Ἐκεῖ ;**Μ.** Ἐκεῖ. (προσφέρων αὐτῷ περγαμηνήν)

Λοιπὸν γράψον ! — Δειλός. τί τρομάξεις

Ἀλλὰ πῶς τότε θὰ πεισθῇς ;

Ἡ νεότης σέ κράζει, τόλμα ὅ,τι ποθεῖς.

(Κινεῖ τὴν χεῖρα. — Ἡ σκηνὴ ἐν τῷ βάθει διανοίγεται καὶ φαίνεται ἡ Μαργαρίτα νήθουσα).

Φ. Οἶον θαῦμα !**Μ.** Λοιπὸν ! — Ἐνδοιάξεις ;**Φ.** Δός μοι (ὑπογράφει)**Μ.** Ἀμέσως. (Λαμβάνει τὸ ἐπὶ τραπέζης κύπελλον)

Σὲ προσκαλῶ

Δόκτωρ ! Σπεῦσον ἐμοῦ πλησίον

Καὶ πῖ' ἐκ κυπέλλου ἐν ᾧ δὲν σοὶ κινῶ

Πόμα λυγρὸν — θανάτου πηγὴν, ἀλλὰ βίον.

Φ. (Λαμβάνει τὸ κύπελλον καὶ στρεφόμενος πρὸς τὴν Μαργαρίταν)
Προπίνω σοί, ὦ φᾶσμα λατρευτόν.

(Ἄμα κενώσας τὸ κύπελλον μεταμορφοῦται εἰς νεαρὸν καὶ κομψὴν ἱππότην. — Τὸ φᾶσμα εξαφανίζεται).

Μ. Ἐλθέ.**Φ.** Θὰ τὴν ἐπανιδῶ ;**Μ.** Βεβαίως**Φ.** Πότε ;**Μ.** Σήμερον.**Φ.** Εὐθύς ;**Μ.** Εὐθέως.**Φάουδ.****Μεφιδτοφέλης.**

Ἐμὲ νεαρὸν

Σὲ σὲ νεαρὸν

Ἄς σφίγγῃ ἀσθμαίνων

Θὰ σφίγγῃ ἀσθμαίνων

κ. λ. π.

κ. λ. π.

(Ἐξέρχονται).

ΠΡΑΞΙΣ Β'.

Πανήγυρις (*Kehrmesse*).

Μία τῶν πολῶν τῆς πόλεως. — Ἀριστερόθεν καπηλεύον ἔχον ὡς ἔμβλημα τὴν Βάκχον.

ΣΚΗΝΗ Α'.

Βάγνερ, Σπουδασταί, πολῖται, στρατιῶται, νεάνιδες, γυναῖκες.

Χορός. **Βάγνερ** μετὰ τῶν σπουδαστῶν.

Οἶνος, ζῦθος
ἢ ρακή,
ἔχει ὁ πῖθος,
ἀρκεῖ
Δὲν χορταίνει
μ' εὐκοιλία
διψασμένη
κοιλία
Παληκάρι
νὰ μὴ ῥεῶ
σ' τὸ πιθάρι
νερό.
Δὲν θὰ μείνῃ
στὰ ξερὰ
ὕποιος πίνει
γερά
Θ' ἀπομείνῃ
στὰ ξερὰ
Ὅποιος πίνει
νερό.

Χορός στρατιωτῶν.

Κάστρο ἢ κοριτσάκι
γοργό γελαστό
εἶναι ὅαν παιχιδάκι
γιά μᾶς τὸ στρατό.
Ὅσοι τὰ πλησιάζουν
μὲ νοῦ καὶ καρδιά
δὲν ἔχουν νὰ κυττάζουν
μ' ἄδεια τὴν κοιλιά.

Χορός πολιτῶν.

Σκόλη καὶ γιορταῖς μ' ἀναγάλλια
πολιτικά πάντα μιῶ.
ὅταν ἄλλοι πέρ' ἀπὸ δῶ
σπάνουν τὰ κεφάλια
Πῶς ἀγαπῶ νὰ ξαπλωθῶ
στὸν ποταμὸ πλησίον
Καὶ ρουφῶντας νὰ μὴ ξεχασθῶ
ὅαν περνάει τὸ πλοῖον

(Οἱ πολῖται καὶ οἱ στρατιῶται ἀποσύρονται εἰς τὸ βῆλος τῆς σκηνῆς. Ὁμιλος λεανίδων εἰσέρχεται καὶ τοποθετεῖται παρὰ τὸ δεξιὸν παρασκήμιον. Κατὰ πόδας ἀκολουθεῖ καὶ ἕτερος ὁμιλος φοιτητῶν).

Νεάνιδες παρατηροῦσαι πλῆγίως

Διέτ' αὐτὰ τὰ παλληκάρια
π' ὄρχοντ' ἀπὸ κεῖ,
πιὸ ἀγάγια τὰ ποδάρια
πρόσωπο γλυκύ.

Δεύτερο ὄμιλος φοιτητῶν.

Διέτε πόσο καμαρώνουν !
τί τρελλὴ ματιά !
Εἶν' ἀγκάθια καὶ ἀγκυλώνουν.
σφίξτε τὴν καρδιά.

Χορός γυναικῶν (κατοπτρουσῶν τὰς νεάνιδας καὶ τοὺς φοιτητάς).

Τί τρελλοὶ ! μόνο γιὰ νέαις
ἔχουν ταῖς ματιαῖς
Καὶ ῥεῖς εἴμεθα ὥραιαις
κ' ἴσως πιὸ γλυκιαίς.

(Πάντες οἱ ὅμιλοι ἀποσύρονται καὶ διασκεδάζονται).

ΣΚΗΝΗ Β'.

Βάγνερ, **Σεῖβελ**, φοιτηταί, **Βαλεντίνος**, **Μεφίστοφελ**.

Βαλ. (Ἐμφανιζόμενος ἐκ τοῦ βῆλους τῆς σκηνῆς καὶ κρατῶν ἐν χειρὶ μικρὸν ἀργυροῦν μετ' ἄλλιον)

ὦ ! πόσον μὲ εὐφραίνεις
ἀδελφῆς μου εἰκὼν !
ἐδῶ θὰ παραμένης (φορῶν αὐτὸ περὶ τὸ τράχηλον)
Σὺ θὰ φέρης ζῶντα ἀπὸ τῶν μαχῶν.

Βαγ. Ἐ. Βαλεντίνε ! μὴ ξεχνᾷς καὶ τὸν νόμο.

Βαλ. Θὰ πῶ μεθ' ὑμῶν

Βαγ. Ἄς ποιοῦμ' ἀκόμῃ μιὰ
κ' ἄς τραβήξωμε — δρόμο.

Μὰ μὲ τί βαρεῖα καρδιά μᾶς ἀποχαιρετᾷς.

Βαλ. Ἀφοῦ θ' ἀφήσω ὑπάρξεις τόσας ποθητάς.
τὴν Μαργαρίταν μόνην· τίς θὰ τὴν προφυ-
λάττῃ ;

ἡ μήτηρ μας δὲν ζῇ

Σεῖβ. Θὰ ἔχῃ γιὰ προστάτη
Κανένα φίλο σου πιστόν

Βαλ. Καλῶς.

Βαγ. Ἡσύχαδε λοιπόν.

Σεῖβ. Πίστευσον εἰς ἐμὲ

Πάντ. Καθὼς καὶ εἰς ἡμᾶς.

Βαλ. Πᾶσ' ἀφορμῇ τότε παύει τῶν θρηνῶν
Πλέον φροντὶς δὲν πικραίνει τὸν οἶνον.
Καὶ πότον προκαλεῖ

ὦδὴ καλή.

(Πάντες πληροῦσι τὰ ποτήρια).

Βαγ. (ἀναβὰς ἐπὶ σκίμπος) Μυὸς οὐδαμῶς ἀνδρείου
μᾶλλον δυσειδοῦς
ἐντὸς πίθου ὑπογείου
τρίχει ὁ ὁδοῦς.

Γαλῆ !

Μεφ. Παρών. Συγγνώμην ! ἡμπορῶ νὰ τολμῆσω
ἐδῶ πλησίον νὰ καθίσω,
Τοῦ φίλου σας τὸ ἥσυμα νὰ ἀκροασθῶ
καὶ ὑστερον νὰ ψάλλω ὅσα δυνηθῶ.

Βαγ. Δὲν ζητοῦμε πολλὰ. ἀρκοῦμεθα ὅτ' ἓνα
Μεφ. Θὰ πασχίσω λοιπόν ν' ἀρέσω ὅτὸν καθένα.

Α'.

Ὁ χρυσὸς εἶναι ἀκόμῃ θεός
ἐκτιμᾶται,
θυμιᾶται,
ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τοῦ παντός.

Μόσχον τὸν χρυσοῦν λατρεῖται
 Ἀρχὸν πένης ἐν φωναῖς
 Ὑπερπύρων ταῖς στιλπιναῖς,
 Κ' ἐνθους πᾶς περιχορεύει
 Χρυσοῦ μόσχου τὸν βωμόν.
 Σατανᾶς ὁ χορηγῶν !

Β'.

Χρυσοῦς μόσχος ἀνάσσει θεῶν !
 Ἀναπάλλει
 Ἐν κραιπάλῃ

Τὴν κεφαλὴν πρὸς οὐρανόν·
 Καθορᾷ, αἰσχρὰ ἀπάτη !
 Πρὸ ποδῶν του, ὁ βροτός
 Πῶς εἰς ὄχετον κυρτός,
 Αἶμα, βόρβορον ταράττει
 Μήλου εὖρη τὸν χρυσόν·
 Σατανᾶς ὁ ἐρευνῶν !

Πάντες.

Σατανᾶς ὁ χορηγῶν.

Βαγ. Εὐγε στὸ ἄσμα σου ! (πρὸς ἐαυτὸν) Τί μούρη ἀνου-
 [σία !]

Μοῦ κάμνεις τὴν τιμὴν νὰ τσουγγρίδης μὲ 'μᾶς ;

Μεφ. Προθύμως-ὦ-τῆς χειρός σου ἰδὲ τὰς γραμμὰς !
 Τὴν γραμμὴν βλέπεις ταύτην ;

Βάγ. Ναί !

Μεφ. Εἶν' ἀπαισία.

Ἐν τῇ ἐφόδῳ οὐ πρῶτος θὰ φονευθῇς.

Σει6. Εἶσαι μάγος λοιπόν ;

Μεφ. Ἄν καταδεχθῇς.

Ἴδου βλέπεις ! ἡ χεὶρ σου εἶναι κατηραμένη,
 Καὶ δι' ἀπλῆς ἐπαφῆς
 Τάβηθ νὰ μαραῖνῃ.

Σει6. Πῶς ;

Μεφ. Καὶ δι' αὐτὴν τὴν Μαργαρίταν !

Βαλ. Ἀδελφῆς

Τὸ ὄνομα τολμᾷς . . .

Μεφ. Ἡθος ὄντως ἀνδρείου.

Πλὴν βλέπω ὑπὸ τίνος θὰ πέσης νεκρός.

(ἀποσπῶν ἐκ τῆς χειρός τοῦ Βάγερ τὸ ποτήριον)

Προπίνω ὑμῖν ! Μφ. ! οἶνος φαῦλος αἰσχυρός.
 Θὰ σὰς προσφέρω ἐκ τοῦ ἐμοῦ ὑπογείου.

(Κρούει πῖθον φέροντα εἰκονισμένον τὸν Βάχρον, ἔμβλημα τοῦ
 καπηλείου, καὶ πληροῦ τὸ ποτήριον ἐκ τοῦ ἀναβλίζοντος
 ποτοῦ).

Ἄ Βάκχε δὸς ἡμῖν πρὸς πόσιν· μηδεὶς σταθῇ.
 Τὸ φίλον του ποτὸν πᾶς θὰ γευθῇ.

Ὡς πρὶν ὑμεῖς, τώρα προπίνω

Φίλοι ὑπὲρ τῆς αὐτῆς, τῆς Μαργαρίτας

Βαλ. Καλῶς !

Ἄν μὴ εὐθύς βωβάνω σε ζῶν νὰ μὴ μείνω

Κεφ. Πρὶν ἀπειλῶν, τρέμεις νῦν ὡς δειλός ;

Ὁ Βαλεντίνος ἀρπάζει τὸ ποτήριον ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ Με-
 φιστοφελῆς καὶ ρίπτει κατὰ γῆς, ὅπερ γυθὲν ἀναφλέγεται.
 Ὁ Βαλεντίνος Σεῖβελ καὶ οἱ φοιτῆται ἀνασύρουσι τὰ ξίφη.
 Ὁ Μεφιστοφελῆς διαγράφει κύκλον περὶ ἐαυτὸν διὰ τοῦ
 ξίφους. Οἱ φοιτῆται ἐφορμῶσιν, ἀλλ' ἐπέγρυσιν ὅτιον ὑπὸ
 δυνάμει ἀράτου ἀναχαιτίζονται.—Τὸ ξίφος τοῦ Βαλεν-
 τίνου συντρίβεται).

Βαλ. Τὸ ξίφος ἐθραύσθη

Μόλις ἀνεσπάσθη !

Ἄν ὁ δαίμων τὰ ὄπλα ἡμῶν μαγεύρ,

Ἴδου τὸν κακὸν μόνον τί δεσμεύει.

(Λαμβάνει τὸ ξίφος ἀπὸ τῆς λεπίδος καὶ εἰς τὸν Μ. δεικνύει τὸν
 τύπον τοῦ σταυροῦ).

Τόλμα μάγον ὄμμα νὰ ἐπάρῃς !

Σταυρός, φύλαξ χριστιανῶν καὶ χάρις.

(Ἐξέρχονται).

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΝΑΤΡΟΦΗ

ΚΑΙ ΕΚΔΟΓΗ ΤΗΣ ΔΓ' ΑΥΤΗΝ ΜΕΘΟΔΟΥ.

Διὰ τῆς ἀνατροφῆς, ὀφείλομεν νὰ πλάσωμεν κλη-
 ρονομικὰ προσόντα φυσικῶς τε καὶ διανοητικῶς ἐπω-
 φελῇ τῇ ἀνθρωπίνῳ ψυχῇ. Πρὸς τῇ κληρονομικῇ δὲ
 μεταδόσει τῆς ἐγκεφαλικῆς καὶ ψυσιολογικῆς κατα-
 στάσεως, δεόν καὶ τοιοῦτους ἐξασφαλίσαι εἰς ἑαυ-
 τοὺς κοινωνικοὺς καὶ κληρονομικοὺς τύπους, οἳ αἱ
 παραδόσεις, τὰ ἔθιμα, ἡ κοινωνικὴ συνείδησις
 καὶ τὸ δημόσιον φρόνημα. Πράγματι ἡ κοινωνία
 ἐστὶν ὄργανισμός, διὰ ποιᾶς τινος περιληπτικῆς
 συναισθήσεως περρικυκλωμένης, εἰ καὶ οὐδόλως ἐνιαῖον
 τινι συγκεντροῦται. Διὰ τοῦτο δεόν νὰ θεωρήσωμεν
 ὡς τύπον κληρονομικῆς ιδιότητος καὶ ὀργανικῆς
 ταυτότητος ἐν τῇ πορείᾳ τῶν χρόνων, πᾶν ὅ,τι
 παρὰ τῷ λαῷ διασώζει συνέχειαν χαρακτῆρος, πνεύμα-
 τος, συνθηδίων καὶ τάσεων, ἐν βραχεὶ εἰπεῖν, ἔθνη-
 κὴν γνῶσιν καὶ θέλησιν. Γενομένου δὲ παραδεκτοῦ
 ὅτι ὁ τελειωτικὸς τῆς ἀνατροφῆς σκοπὸς εἶναι ἡ
 ἐξασφάλισις τῆς ἀναπτύξεως τῆς ἀνθρωπίνου ψυ-
 χῆς, ἀναφέρεται τὸ ζήτημα, ὅσοτον τὸ κάλλιστον μέ-
 δον τῆς ἐξασφαλίσεως αὐτῆς. Ὑπάρχει ἐν τοιοῦτον,
 ὅπερ ἐπιθυμοῦμεν νὰ καταστήσωμεν ἐξόχως φανε-
 ρὸν — ἡ ἐκλογὴ. Ἡ ἱστορία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους
 δεικνύει ἡμῖν τοὺς ἀγῶνας τῶν φυλῶν, τῶν ἐθνικο-
 τήτων καὶ ἀτόμων — οὐχὶ χάριν τοῦ βίου μόνον,
 ἀλλὰ χάριν τῆς προόδου τοῦ βίου ὑφ' ὅλους αὐτοῦ
 τοὺς τύπους, συμπεριλαμβανομένου ἐν αὐτοῖς καὶ
 τοῦ διανοητικοῦ, αἰσθητικοῦ καὶ ἠθικοῦ βίου. Ἐν
 τῷ λόγῳ ὅμως ἡμῶν περὶ τοῦ περὶ ὑπάρξεως ἀγῶνος,
 λησμονοῦμεν τὴν μεταμόρφωσιν, ἣν ὑφίσταται ἡ ἐκ-
 λογὴ, διερχομένη ἐκ τοῦ κύκλου τῶν κτηνωδῶν δυ-
 νάμεων εἰς τὴν σφαῖραν τῶν διανοητικῶν καὶ ἠθι-
 κῶν. Ὀφείλομεν λοιπὸν νὰ κατανοήσωμεν τὰς ἀνα-
 λογίας καὶ διαφορὰς μεταξὺ τῆς φυσικῆς καὶ κοινωνι-
 κῆς ἐκλεκτικότητος. Ὡς πρῶτον πρὸς τοῦτο βῆμα, δεόν
 νὰ ἐξετάσωμεν μέχρι τίνος βαθμοῦ αἱ ιδέαι διέπουν
 τὸν κόσμον καὶ τίνι τρόπῳ ἐκλεκταὶ ιδέαι, εἰσάγονται
 τὸ πρῶτον εἰς τὸν ἐγκέφαλον διὰ τῆς ἀνατροφῆς.
 Τοῦτο δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν ψυχολογικὴν ἐκλο-
 γήν. Ἡ δύναμις τῆς παιδείσεως καὶ ἀνατροφῆς, τὴν
 ὁποίαν τινὲς μὲν ὑπερψοῦσιν, ἄλλοι δὲ ἀρνοῦνται, εἰ-
 ναὶ ἀπλῶς ἡ δύναμις τῶν ιδεῶν καὶ αἰσθημάτων. Ἀ-
 δυνατοῦμεν δὲ μετὰ πολλῆς τῆς ἐπιστημονικῆς ἀκρι-
 βείας νὰ καθορίσωμεν τὴν ἑκταδὶν καὶ τὰ ὅρια τῆς